

Norma postępowania karnego - konferencja we Wrocławiu

Konferencja naukowa pt. „Norma postępowania karnego” odbyła się 10 kwietnia na Uniwersytecie Wrocławskim. Konferencję zorganizował prof. dr hab. Jerzy Skorupka, kierownik Katedry Postępowania Karnego UWr, zaś patronat nad wydarzeniem objęli Naczelna Rada Adwokacka oraz Rzecznik Praw Obywatelskich.

W konferencji uczestniczyli m. in. sędzia Dariusz Zawistowski, przewodniczący KRS, dr Stanisła Trociuk, z-ca Rzecznika Praw Obywatelskich, prof. dr hab. Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz oraz dr hab. Piotr Tuleja, prof. UJ - sędziowie Trybunału Konstytucyjnego. Naczelną Radę Adwokacką reprezentował adw. prof. dr hab. Piotr Kardas, wiceprezes NRA.

Motywnym przewodnim przedstawianych w trakcie konferencji referatów oraz ożywionej dyskusji były zagadnienia związane ze sposobem interpretacji oraz stosowania przepisów wywołujących wątpliwości co do zgodności z Konstytucją.

Tematyka konferencji wpisła się w prowadzoną aktualnie debatę, dotyczącą tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjności prawa, jako jednego z instrumentów umożliwiających eliminowanie na płaszczyźnie stosowania prawa przez sądy powszechne konsekwencji, wynikających z zastosowania niekonstytucyjnych przepisów. Nie powinno przeto dziwić, że zasadniczym tematem referatów była właśnie problematyka dopuszczalności wykorzystywania rozproszonej kontroli konstytucyjności prawa, oraz ocena związanych z tym modelem stosowania prawa pożytków i zagrożeń.

Dwa pierwsze referaty autorstwa prof. Wronkowskiej-Jaśkiewicz oraz dr. hab. Tulei, poświęcone były analizie wynikającego z Konstytucji RP modelu kontroli konstytucyjności prawa oraz koncepcji wykładni Konstytucji RP. Referenci przedstawili uwagi dotyczące niedostatków normatywnych koncepcji wykładni Konstytucji RP oraz uwagi dotyczące zakresu odwoływania się przez sądy powszechne do przepisów Konstytucji jako podstawy odmowy stosowania niekonstytucyjnych przepisów w jednostkowych postępowaniach.

Prof. Jerzy Zajadło przedstawił niezwykle interesujące wystąpienie, dotyczące sumienia sędziowskiego, jako kategorii normatywnej oraz koncepcję nieposłuszeństwa sędziowskiego, jako sposobu reagowania na przypadki niekonstytucyjnej, prowadzącej do niesłusznych rozstrzygnięć regulacji ustawowej.

Prof. Paweł Wiliński przedstawił z kolei koncepcję wykorzystywania reguły kolizyjnej przewidzianej w art. 91 ust. 2 Konstytucji RP, jako podstawy odmowy stosowania przez sądy powszechne przepisów ustawy sprzecznych z regulacjami Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Prof. Skorupka, SSA we Wrocławiu, zarysował niezwykle ważną perspektywę instrumentalizacji zasady prawdy materialnej przez polskiego ustawodawcę, jako uzasadnienia wprowadzanych do systemu prawa karnego procesowych zmian.

W trakcie debaty prof. dr hab. Kardas przedstawił koncepcję mieszanego modelu kontroli konstytucyjności prawa, wskazując na wynikające z takiego podejścia możliwości w zakresie odmowy przez sądy powszechne stosowania prawa sprzecznego z regulacjami zawartymi w ustawie zasadniczej.

W trakcie obrad konferencji zarówno referenci, jak i uczestnicy wypowiedzieli się w sposób aprobujący co do koncepcji mieszanego modelu kontroli konstytucyjności prawa oraz możliwości wykorzystywania tej metody jako sposobu zapobiegania wydawaniu niesłusznych i niesprawiedliwych rozstrzygnięć na podstawie niezgodnych z konstytucją przepisów.

